ל) [לקמן כה: ע"ש], ב) [קדושין עה: ב"ק לח: נו:ז. ג) כתובות כב: ועי׳ מוס' שס], ד) [ע"ו ג:], ה) [לקמן עו.], ו) [ל"ל אלעור], ו) [לקמן לא. קט: ב"ק מז: סה. בכורות כג: נדה ס.], ח) [תוספתא נדה ס.], ח) [חוספתא פ"ד], ט) [ל"ל והוליאה פ"ד], ט) [ל"ל והוליאה יכ"כ כש"לו. י) בס"ל: אמרתי לך, **כ)** נישוב לזה כתבו תום' בבכורות נב: לייה בכור], O [ע"ע תוספות חולין ג: ד"ה קסבר], מ) [זה שהתעוררו מבת פרעה שקיבלה שלמה דמידי הוא טעמא אלא משום שולחן מלכים חידוש קלת שהרי כל זה מבואר להדיא בש"ם לקמן עו ע"ח מתיב רב יוסף וכו' והא לא קבלו וכו' מידי הוא טעמא וכו'], (2"ל דרבי חייא], ם) כתובות ט.,

גליון הש"ם

. רש"י ד"ה גירי אריות בגון כותים. עי' סנהדרין פה ע"ב ברש"י ד"ה גירי אריות: תום' ד"ה לא בימי דוד וכו' דסופו לעשות לש"ש. עי' לקמן דף קט ע"ב תד"ה רעה: ד"ה אמר רבי וכו' ורוק למעלה בגג בר'. עיין לקמן דף לב ע"א מד"ה כל קלא:

הגהות הב"ח

(h) גמ' מי גר אתך עליך יפול מי גר אתך בעניותך הוא דעליך יפול אנל אידן לא: בעניותך הוא דעליך יפול אנל אידן לא: (ב) תום' ד"ה הלכה כדברי החומר כולם גרים הם ואפי׳ גירי אריות הך יתבי גירי אריות הך גירי אריות: (ג) ד"ה לא וכו' מאיתי הגיתי. נ"ב עיין וכרי ממועה הגיעה. כ"ב עיין בפרק במרא דקדושין דף עו: (ד) ד"ה אמר וכרי או אותם כדרך (ל) בא"ד המנאפין: (ה) בא"ד בהאשה רבה. נ"ב דף לב. וע"ש בתום׳ ד"ה כל הלא:

הגהות הגר"א

רש"י ד״ה בכור כו׳ [א] נ״ב . בי . ייה בכור כו׳ אף יבם הנוטל פי שנים כו׳. נ״ב אבל ר״ח פי׳ שאיו נ״ב אבל ר״ח פי׳ שאין נישב אבל ר״ח פי׳ שאין נוטל חלק אחיו אלא אם מת אביו קודם לאחיו (ועמ"ם מבר קווט ממור (ובמו קסג רבינו באה"ע סימן קסג ס"ק ד'): [ב] שם וחלק אחיו שמת. נ"ב חלקו

מוסף רש"י

גירי אריות. בספר מלכים בידי או יותו. בטפר נונפים (ב יז) מפורש וישלח ה' בהם את האריות, וכותים כתיכי התם ויכא מלך אשור מכותה וקא חשיב שאר מקומות (ב"ק לח:). מי גר אתך. בעניומיך, עליך יפול. בעשירומיך (ע"ז ג:). אלא למאי הלכתא קרייה בכור. ליכתוב גדול: בכור אינו נוטל. חלק בכורה בנחלה הראויה לבא להם אחר מיתת אביהן אלא במה שמוחזק ביד אביהן ביום מותו [ב"ב נה.] דכתיב בכל אשר ימלא לו (דברים כא) אף יבם הנוטל פי שנים [א] בנכסי אביו חלקו וחלק אחיו שמת [ב] אינו נוטל בראוי כבמוחזק: מתנר' הנטען. חשוד

כלומר שטוענים עליו דברי לעז: לא ישאנה. משום לעז שלא יאמרו אמת היה הקול הראשון: הנטען על אשת איש והוליאוה. בית דין מתחת בעלה בשביל זה שחסרה עליו והלך זה ונשאה: יוליא. דמדאורייתא אסורה נמי לבועל דדרשינן ונטמאה ונטמאה (במדבר ה) שני פעמים אחד לבעל ואחד לבועל במסכת סוטה (דף מו): בבל הא גיורם מיהא הויא. ואע"ג דלא נתגיירה לשם יהדות אלא בשביל שישאנה זה: עבדי שלמה. בעלי שררה היו: גירי אריות. °כגון כותים דכתיב בספר מלכים (ב יז) וישלח ה׳ בהם את האריות ונתגיירו כדכתיב התם בגלות שומרון: גירי חלומות. בעל חלומות אמר להם להתגייר: מרדכי ואסתר. ורבים מעמי הארץ מתיהדים (אסתר ח): בומן הוה ס"ד. כל הני מקמי הכי לאו גרים נינהו כגון נבוזראדן וכיולא בו: כבוה"ו. שלא יעשה מחמת שררה: אי הכי. דגיורת מעלייתא היא: לכתחלה נמי. יכנום ואמאי תני לא יכנום: דאמר רב אסי. טעמא דמתניתין משום דכתיב הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך דאתו לאחזוקי לקלא קמא: הן גור. הבא להתגייר יגור אפס מאותי בעוד שאין אני עמכם יתגייר דהיינו בזמן הזה: מי גר אחך עליך יפול. מי גר אתך בעניותך כאשר אמרתי: עליך יפול. לעוה"ב. יפול ינוח כמו על פני כל אחיו נפל (בראשית כה) יפול מלדך אלף (תהלים 65): ובעדים. הא דתנן יוליא זה החשוד שכנסה כגון שבאו עדים על קול הרחשון שרחוה שזינתה עמו: להא שמעתחא. בעדים: כי ניים ושכיב רב אמרה דתניא. תיובתא: ונתגרשה מתחת ידי אחר. ראובן נטען על דינה אשת שמעון וגירשה שמעון ונשחה נחשון וגירשה חם כנסה ראובן מעתה לא יוליא: אי דאיכא עדים. בזנות קמא הרי נאסרה עולמית עליו: ה"ה דאפילו דלא אפסיק אחר לקלא. וכנסה ראובן מגירושי שמעון לא תלא הואיל וליכא עדים. והא דנקט מתחת ידי אחר היא גופה אינטריך לאשמועינן רבותא דלכתחלה לא יכנום כדקתני אם כנס אין לכתחלה לא: במה דברים אמורים. דאם כנם הנטען יוליא כשאין לה בנים מן הרחשון: חבל יש לה בנים. מן הראשון לא תלא דכי מפקי לה קא מחזקינן לקלא קמא ועבדינן להו ממזרים: וחם בחו כו'. חלמה חין לה בנים בלא עדים נמי מפקינן: רב

למאר הלכתא לגריעותא. אר"י דהוי מני למימר לחשיבותה שאין ירושתו חוזרת ביובלי : גיורת מיהא הויא. דמשמע לא יכנום הוא אבל אחר שרי לכנום לכתחלה: הלבה בדברי

האומר בודם גרים הם. (כ) הך גירי אריות לא דמי להא דאיכא מ"ד כותים גירי אריות הן דהתם היו עובדים אלהיהם כדכתיב בספר מלכים ולמ״ד גירי אמת הן קסבר דשוב נתגיירו לגמרים: אי הבי לכתחלה גמי. אי אמרת בשלמא דאינה גיורת גמורה ניחא דלכתחלה לא יכנום משום דספק גיורת היא דשמא נתגיירה לשם איש ודיעבד אין להוליא דאין להחמיר משום חששא זו: משום דרב אסי הסר ממך עקשות פה כו'. אר״י

דבנטען על הפנויה אין להחמיר מלכנום משום לזות שפתים דחדרבה מצוה לכונסה דבאנוסה כתיב ולו תהיה לחשה (דברים כב): לא בימי דוד ולא בימי שלמה. (ג) מאיתי הגיתי מובת פרעה דבימי שלמה לא קשה דמידי הוא טעמא אלא משום שולחן מלכים והני לא לריכי אבל קשה דאמרינן בהערל (לקמן דף עט. ושס) גבי מעשה דגבעונים דבימי דוד נתוספו גרים על ישראל ק"ן אלף וי"ל דמעלמן נתגיירו כדאשכחו גבי מרדכי ואסתר ורבים מעמי הארץ מתיהדים ויש ספרים שכתב בהן לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה אלא שנעשו גרים גרורים וההיא דפ"ב דעבת (דף לא.) ההוא דאתא לקמיה דהלל ואמר גיירני ע"מ לעשות כ"ג בטוח היה הלל °דסופו לעשות לשם שמים וכן ההיא דהתכלת (מנחות מד.) דאתיא לקמיה ס דרבי גיירני ע"מ שאנשא לאותו תלמיד: אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא. אר"ת דתנא מן הרוכל אם נשאת לו דכל הסוגיא איירי בנטען דאין לומר תלא מן הבעל דאין האשה נאסרת על בעלה אלא על ידי קנוי וסתירה ס או שיראו (ד) דרך מנאפין ועוד דלגבי בעל הוי קלא דבתר נשואין דאמר (ס) בהאשה רבה (לקמן דף נב. ושם) דלקלא דלבתר נשואין לא חיישינן °ורוק למעלה בגג הכילה לא עדיף מקלא דלא פסיק דהא בסמוך אמר דלרבי מפקינן אפי׳ בקלא דפסיק מכח הך ברייתא אלא ודאי תלא מן הרוכל אם נשאה דרוק למעלה בגג הכילה הוי קלא דקמי נישואי רוכל וכן פר"ח וכן נראה לר"י דמתוך ההלכה משמע דאין מוליאין ע"י קול מבעלה דקאמר ובית דין בעדים הוא דמפקי משמע דדבר פשוט הוא דמבעל לא מפקי׳ אלא בעדים אע"ג דמנטען קתני בברייתא דמפקי בקול אף דקתני הוליאוה הדר רב נחמן דבסמוך הוליאה תנן דמשמע על ידי בעלה אפ״ה מבעלה לא מפקינן על ידי קול באין בנים מן הראשון והא דאינטרי' בהנהו עובדי דסוף נדרים (דף לה:) להנהו

למאי הלכתא לגריעותא אמה בכור אינו נוטל בראוי כבמוחזק אף האי אינו נוטל בראוי כבמוחזק: כותני' 🌣 הנמען על השפחה ונשתחררה או על העובדת כוכבים ונתגיירה הרי זה לא יכנום ואם כנם אין מוציאין מידו הנמען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו אע"פ שכנם יוציא: גמ' הא גיורת מיהא הויא ורמינהי אחד איש שנתגייר לשום אשה ואחר אשה שנתגיירה לשום איש וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים לשום עבדי שלמה אינן גרים דברי ר' נחמיה שהיה רבי נחמיה אומר אחד סגירי אריות ואחד גירי חלומות ואחד גירי מרדכי ואסתר אינן גרים עד שיתגיירו בזמן הזה בזמן הזה ם"ד אלא אימא כבזמן הזה הא איתמר עלה א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב יהלכה כדברי האומר כולם גרים הם אי הכי לכתחלה גמי משום דרב אסי יידאמר רב אסי יהסר ממך עקשות פה ולזות שפתים וגו' ת"ר יאָזן מקבלין גרים לימות המשיח כיוצא בו סילא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה א"ר יאליעזר מאי קרא בהן גור יגור אפם מאותי מי גר אתך עליך יפול 🕪 אבל אידך לא: הנמען על אשת איש וכו': אמר רב ובעדים אמר רב ששת "אמינא כי ניים ושכיב רב אמר להאי שמעתתא דתניא ידו על ידו ידו ידומען על אשת איש יוהוציאוה על ידו ונתגרשה מתחת ידי אחר אם כנם לא יוציא ה"ד אי דאיכא עדים כי אתא אחר ואפסקיה להלא מאי הוי אלא לאו דליכא עדים ומעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא הא לאו הכי מפקינן אמר לך רב הוא הדין דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא אי איכא עדים מפקינן אי ליכא עדים לא מפקינן והכי קאמר דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא לכתחלה לא יכנום מיתיבי יבד"א כשאין לה בנים אבל יש לה בנים לא תצא יואם באו עדי מומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא רב מוקי לה למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומעמא דאיכא עדים מפקינן ואי ליכא עדים לא מפקינו לוקמה בשאין לה בנים אע"ג דליכא עדים אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי איריא דתני הוציאוה ליתני הוציאה אלא כל הוציאוה בבית דין ובית דין בעדים הוא דמפקי ואי בעית אימא הני מתנייתא רבי היא דתניא "רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא רוק למעלה מן הכילה אמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא עה א מיי׳ פ״ג מהל׳ נחלות הלכה א חמנ עשין לו טוש"ע אה"ע

סימן קסג סעיף א: עו ב מיי פ"י מהלכות גירושין הלכה יד סמג עשין נ טור ש"ע אה"ע סימן יא סעיף ה: עו ג מיי פי"ג מהלי איסורי ביאה הלכה יד

סיפורי ביסה הכנה יד סמג לאון קיז טוש"ע י"ד סימן רסח סעיף יב: עח ד מיי שם הלי טו: עם ה מיי פ"ב מהלי סוטה הלי טו טור ש"ע אה"ע סי יא סע"ב:

ב ו שם מעיף א: בא ז מיי שם הלכה טו וטוש"ע שם מעיף ב: פב ח מיי׳ פכ״ד מהלי אישות הלכה טו ופ"ב מהל' סוטה הלכה יג :ה טוש"ע שם סעיף

תורה אור השלם 1. הסר ממר עקשות פה וּלְזוּת שְׁפָּתִים הַרְחֵקּ וּלְזוּת שְׁפָתִים הַרְחֵק מִמֶּזְךָ: משלי ד כד 2. הַן גוֹר יָגוּר אֶפָּס ב. הון און יאון געליף מַאוֹתִי מִי גָר אִתְּךְּ עְלַיִּךְ יִפּוֹל: ישעיהו נד טו

תום' חד מקמאי כבמוחזק: תניא אחד איש שנתגייר לשום אשה ואחד אשה שנתגיירה לשום איש וכז מי שנתגייר לשום שולחן מלכים לשם עבדי שלמה אינם גרים דברי רבי נחמיה שהיה ואחד גרי חלומות ואחד גרי מרדכי ואסתר אינם גרים עד שיתגיירו שנית ואע"ג דכותיים אליבא דמ״ד גרי אריות הן עובדי לא נתגיירו לגמרי כדכתיב אח ה' היו יראית ואח (התם) [הכא] שנתגיירו לגמרי הלכה כולן גרים הן רבינו יעקב ז"ל: רניא בד"א שתצא כשאין לה בנים אבל כשיש לה בנים לא תצא. הרב אלפס פירש כשיש לה בנים מן ריס כס ס יווי בנים כון הנטען ור״ש פי׳ כשיש לה בנים מן הבעל והרב״י כתב כשיש לה בנים מן הנטען או מן הבעל לא תצא והא דתניא רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר ואמר רבי הואיל ומכוער הדבר תצא וקיי״ל כותיה בקלא דלא פסיק לכאורה נראה דאבעל קאי וכן נראה מפי׳ רש״י ז״ל דבדבר מכוער מפקינן לה מבעלה והר׳ אלפס כתב מיניה בדבר מכוער אבל מבעל לא מפקינן אלא בעדים ומסתברא כותיה דהא גמרי׳ דבר דבר מממון מה להלן דבר ברור ולא באמתלא אף כאן דבר ברור ולא באמתלא ולא בדבר מכוער. ובמס׳ סוטה איבעיא לן עוברת על דת משה ויהודית אם רשאי הבעל לקיימה או לא ולא איפשיטא ומיהו מעוברת על דת ליכא ראיה מכוער של זנות אלא לדבר מכוער של זנות אלא לדבר מכוער של חוצפא ומש״ה איבעי לן אם רשאי הבעל לקיימה ואפילו תימא

מוקי למתניתין ביש לה בנים. ומש"ה טעמי אמר רב ובעדים: **וב"ד בעדים הוא דמפקי**. מבעל ראשון דאין אשה נאסרת לבעלה משום קול ואתא רב למימר דוקא מחני[,] משום כך יוציא הנטען הואיל ואיכא עדים אבל בלא עדים הואיל ויש לה בנים לא : **ואבע"א**. בלא בנים לא נפקא בלא עדים והני מתנייתא דאמרי נפקא רבי אמרינהו דמפיק אשה מבעלה בקול כל דהו: רוכל. מוכר בשמים לנשים להתקשט בהן: רוכל יוצא. מן הבית ומצא זה את אשתו שהיא חוגרת בסינר מכוער הדבר שלא החירתו מעליה אלא לזנות: **סינר**. הוא כעין מכנסים שהיו הנשים חוגרות ללניעות: **רוק למעלה מן הכילה**. ארוכל יוצא קאי ומצא בעל רוק למעלה בגג הכילה שעל מטתו מי זרק הרוק למעלה כ"א השוכב ופניו למעלה הלכך זינתה זו ורקקה בשעת חשמיש:

מנעלים